

монарх у случају тзв. октроисаног устава. Устав се, правно гледано, доноси по сложенем, споријем и компликованијем поступку од оног по коме се доносе закони и други акти. Углавном, устав се доноси у више фаза: фаза иницијативе, фаза предлога, предлагања и сама фаза усвајања устава. Као што се доноси по посебном поступку, тако се устав и мења по такође строгом, строжем поступку. Сврха и овог поступка је да се истакне озбиљност уставног документа, да се ради о акту који обезбеђује стабилност друштвеног поретка, очување одређених интереса и односа који су важни за сваку државу.

2. Неправна својства устава – устав као идеолошкополитички и програмско-декларативан акт

Устав није само општи правни акт, него је и израз одређене идеологије и политике јер иза њега стоји одређено схватање и поглед на свет, друштво и односе у њему. Устави су на почетку означавали прелаз из вануставног у уставно стање, из апсолутизма у режим ограничене монархије или буржоаско-демократске републике па су у себи имали и печат једне нове идеологије настале на рушевинама феудализма. И касније устави су били више или мање идеолошки одређени и имали одређену политичку инспирацију и тиме карактер идеолошко-политичког документа. Идеологизација устава је карактеристична како за прве, буржоаске, тако и касније, социјалистичке, уставе али и оне који су доношени у низу земаља после Другог светског рата.

И у теорији и пракси већине савремених капиталистичких устава се отворено уочава овај идеолошко-политички аспект, а то је још више изражено у социјалистичким уставима и социјалистичкој уставној теорији и литератури која истиче да је устав основни закон земље али истовремено и политички и идеолошки документ. Устави као идеолошки и политички акти по правилу теже очувању status quo-а и то је било карактеристично пре свега за буржоаске уставе након стабилизације буржоаског поретка и власти коју су отели од феудалног племства, а касније бранили од насртаја радничких покрета и њихове идеологије која је позивала раднике на „свети рат“ против капитализма. Устав у неправном смислу, као израз одређене идеологије и политике, може да се бави прошлошћу али и садашњошћу и будућношћу. Међутим, неки устави имају и програм за будућност, потребу да гледају испред себе и то је одлика револуционарних устава који имају веће амбиције и потребу да пројектују идеолошко-политичке циљеве за